

Роз'яснювальна інформація про профілактичне щеплення проти вітрянки (вітряної віспи)

Вітрянка — дуже заразне, поширене у всьому світі захворювання, викликане вірусом варіцела-зостер. Передається або безпосередньо контактним або повітряно-краплинним (аерозольним) шляхом. Приблизно через два тижні після зараження з'являється висипання, часто підвищується температура: маленькі окремі червоні цятки стрімко перетворюються на невеликі, завбільшки з сочевицю, бульбашки, наповнені рідиною, які мутніють і за кілька днів покриваються струпами. Типовим є сильне свербіння.

Хворі на вітряну віспу стають заразними за 2 дні до прояву хвороби і залишаються ними до 5-го дня після появи останньої свіжої бульбашки. Після зникнення сипу деяка кількість вірусів залишається у нервових вузлах (гангліях) спинного та головного мозку. Особливо у людей похилого віку або людей з ослабленим імунітетом віруси можуть активуватися і викликати оперізувальний лишай (Zoster).

Такі тяжкі ускладнення вітряної віспи, як бактеріальні суперінфекції шкіри, запалення головного мозку або легенів у здорових дітей, зустрічаються рідко. Але у підлітків та дорослих ризик ускладнень значно вищий. До ризику ускладнень особливо схильні незахищені пацієнти з порушенням роботи імунної системи, як вродженим так і набутих або пов'язаних з прийомом лікарських препаратів. У дітей, які страждають на лейкемію, вітряна віспа може призвести до летального результату.

Вітряна віспа також небезпечна для вагітних жінок, якщо вони до вагітності не хворіли нею та не робили щеплення. Зараження вітряною до 20 тижня вагітності може призвести до важких аномалій розвитку плоду. Якщо незахищена мама заражається напередодні пологів (від 5 днів до пологів до 2 днів після пологів), то немовля може захворіти на вітряну віспу, яка становить небезпеку для його життя. Упродовж перших 6 тижнів життя захворювання також є небезпечним для недоношених дітей захищених мам.

Якщо вітряна віспа з'явилася в недоношених дітей та хворих із порушенням імунної системи, то для уникнення тяжких наслідків їм можна призначати антивірусні препарати. Справжнім захистом від будь-якої форми вітряної віспи є своєчасне щеплення.

Вакцина

Вакцина складається з ослаблених живих вірусів варіцелла-зостер, які розмножуються у щепленій людині. Вакцинація вводиться під шкіру (підшкірна ін'єкція). Вакцинацію від вітряної віспи можна проводити у віці від 9 до 12 місяців.

Ваш лікар поінформує вас про те, коли почнеться захисна дія вакцинації. Згідно з сучасними знаннями, після 2-кратної вакцинації проти вітряної віспи повторні щеплення не потрібні.

Кого слід вакцинувати?

За календарем щеплень, вакцинація від вітряної віспи рекомендована всім дітям, і її слід здійснити у віці 11–14 місяців. Для надійного захисту ревакцинацію слід робити у віці від 15 до 23 місяців. Однак її можна виконати вже за 4–6 тижнів після первинної вакцинації. Дітям, які були вакциновані лише один раз, рекомендується робити ревакцинацію. Щеплення можна робити одночасно з щепленням від кору, свинки та краснухи (ККС) або не раніше, ніж за 4 тижні після неї.

Дворазова вакцинація рекомендована особам, що не хворіли на вітрянку і не мають від неї щеплення:

- дітям й підліткам до 18 років,
- жінкам, що хочуть народити дитину,
- працівникам (при працевлаштуванні) у загальних дошкільних закладах (таких, як дитячий садок),

- медичному персоналу, особливо тим, хто працює в пологовому відділенні, педіатрії, онкології, реанімації та доглядає пацієнтів із імунodefіцитом.

Крім того, вакцинацію рекомендують всім незахищеним людям, для кого інфекція може становити особливу небезпеку або хто може заразити вітряною осіб, для яких захворювання становить небезпеку. До цієї категорії людей належать, перш за все, пацієнти з пухлинними захворюваннями, з тяжкою формою нейродерміту та пацієнти, для яких передбачено планове хірургічне втручання або лікування, що послаблює імунну систему (імунопригнічуюче лікування), наприклад, при пересадці органів або при тяжких захворюваннях нирок. Крім того, необхідно проводити щеплення всіх осіб, які перебувають у тісному контакті з такими пацієнтами (членів сім'ї або доглядальниць цих пацієнтів), а також медичного персоналу.

За певних обставин вакцинація може захистити від захворювання навіть за кілька днів після можливого зараження. У таких випадках негайно зверніться до лікаря.

Кому не слід робити щеплення?

Вакцинація не рекомендується, якщо в пацієнта гостра хвороба, що вимагає лікування й супроводжується високою температурою (вище 38,5°C). Як правило, людям із ослабленою імунною системою вакцинація не бажана. За певних обставин можливі та необхідні винятки. Під час вагітності не можна робити це щеплення, тому що вакцинний вірус — принаймні теоретично — може передатися плоду. Через це не рекомендується зачаття упродовж місяця після вакцинації. Однак ненавмисна вакцинація вагітної жінки проти вітряної віспи не є показанням до штучного переривання вагітності.

Щоб не ставити під загрозу успіх вакцинації, не рекомендується проводити її впродовж трьох місяців після введення імуноглобуліну або переливання крові.

У цих ситуаціях лікар, який здійснює вакцинацію, проконсультує Вас про те, як Вам краще захистити себе від вітряної віспи.

Дії після вакцинації

Пацієнт не потребує особливого догляду, проте варто уникати незвичних фізичних навантажень упродовж одного-двох тижнів після щеплення. Якщо пацієнт має схильність до неприємності, або відомі випадки гострої алергічної реакції, необхідно ще до вакцинації попередити про це лікаря.

У край поодиноких випадках щеплена особа може заразити вакцинним вірусом людей, які з ним контактують. Особам із дуже ослабленим імунітетом і не вакцинованим вагітним жінкам необхідно уникати прямого контакту з щепленими людьми, в яких з'явилися типові для вітряної віспи бульбашки. Цієї рекомендації слід дотримуватись упродовж 5 днів після появи останніх свіжих бульбашок.

Упродовж 6 тижнів після вакцинації не слід приймати саліцилати (наприклад, аспірин), тому що теоретично існує ризик розвитку синдрому Рея.

Можливі місцеві та загальні реакції після вакцинації

У деяких випадках (до 20 %) після вакцинації, крім бажаного імунітету, а відтак і захисту від захворювання, на місці ін'єкції виникає тимчасове почервоніння або болісний набряк, що частіше зустрічається у дорослих після ревакцинації. Це нормальна реакція організму на вакцину. Приблизно в кожній десятій щепленій особі спостерігається помірне підвищення температури. Упродовж 1–4 тижнів після вакцинації приблизно у 1–3 % щеплених проявляється ослаблена форма вітрянки («щепленневе захворювання»), що супроводжується бульбашками та підвищеною

температурою.

У пацієнтів з ослабленою імунною системою дана реакція проявляється частіше і в більш тяжкій формі, тому, як правило, таким пацієнтам не слід проводити імунізацію. Однак у дітей, хворих на лейкемію, слід здійснити вакцинацію в період ремісії (безсимптомний інтервал).

Чи можливі ускладнення після вакцинації?

Поствакцинаційними ускладненнями називають реакції на щеплення, що виходять за межі нормальної реакції на вакцинацію і значно обтяжують стан здоров'я. Алергічна реакція на щеплення від вітряної віспи трапляється дуже рідко; при гіперчутливості на компонент вакцини фраміцетин/неоміцин не можна здійснювати вакцинацію проти вітряної віспи. У літературі описуються поодинокі випадки гострої алергічної реакції, аж до анафілактичного шоку, оперізувального лишая або запалення легенів у здорових людей та людей з ослабленою імунною системою. Також описано лише поодинокі випадки, коли щеплені з «щепленневим» захворюванням, що розвинулося (висипання на шкірі), заражали людей, що спілкувалися з ними, — як правило, з ослабленим імунітетом. Повідомлялося також про тимчасове зниження кількості тромбоцитів. Однак навіть за наявності рідкісних повідомлень про інші захворювання нервової системи, які виникли одночасно з вакцинацією проти вітряної віспи, причинно-наслідковий зв'язок сумнівний.

Консультація щодо можливих протипоказань для лікаря, який робить щеплення

На додаток до цієї пам'ятки Ви маєте можливість проконсультуватися у лікаря.

Якщо після щеплення з'явилися симптоми, які відрізняються від вищезгаданих короточасних локальних або загальних реакцій, Ви можете звернутися за консультацією до лікаря, який робить щеплення.

Контактні дані лікаря, який робить щеплення:

Дисклеймер (письмова відмова від відповідальності за можливі наслідки)

Переклад оригіналу роз'яснювального листа (станом на: 09/2014) з дозволу Німецького Зеленого Хреста за розпорядженням інституту ім. Роберта Коха. Визначальним є текст німецькою мовою; виключається відповідальність за можливі помилки у перекладі, а також за актуальність цього перекладу у разі подальших змін німецького оригіналу.

Прізвище _____

Name

Профілактична вакцинація проти вітряної віспи*Schutzimpfung gegen Windpocken*

Ви отримали пам'ятку з проведення профілактичної вакцинації від вітряної віспи. У пам'ятці описані важливі дані про хворобу, якій можна запобігти завдяки щепленню, вакцину, щеплення, поведінку після вакцинації, а також про реакції на щеплення та можливі поствакцинаційні ускладнення.

Anliegend erhalten Sie ein Merkblatt über die Durchführung der Schutzimpfung gegen Windpocken. Darin sind die wesentlichen Angaben über die durch die Impfung vermeidbare Krankheit, den Impfstoff, die Impfung sowie über Impfreaktionen und mögliche Impfkomplicationen enthalten.

Перед вакцинацією просимо повідомити такі дані:

Vor Durchführung der Impfung wird zusätzlich um folgende Angaben gebeten:

1. Чи страждає особа, що отримує щеплення, на імунодефіцит (придбаний, вроджений, пов'язаний з прийомом лікарських препаратів)?
Besteht bei dem Impfling eine Immunmangelkrankheit (erworben, angeboren, durch Medikamente bedingt)?

 так (Ja) ні (Nein)

2. Чи є в пацієнта алергія?

Ist bei dem Patienten eine Allergie bekannt?

 так (Ja) ні (Nein)

якщо так, то яка: _____

wenn ja, welche?

3. Чи вводився особі, що отримує щеплення, упродовж останніх трьох місяців імуноглобулін і чи робилося переливання крові?

Hat der Impfling in den vergangenen drei Monaten ein Immunglobulin erhalten oder wurde eine Bluttransfusion vorgenommen?

 так (Ja) ні (Nein)

4. При вакцинації жінок у репродуктивному віці: Ви вагітні?

Bei Impfung von Frauen im gebärfähigen Alter: Besteht zurzeit eine Schwangerschaft?

 так (Ja) ні (Nein)

Якщо Ви хочете отримати додаткову інформацію про профілактичне щеплення від вітряної віспи, зверніться до лікаря, який робить щеплення!

Falls Sie noch mehr über die Schutzimpfung gegen Windpocken wissen wollen, fragen Sie den Impfarzt!

Будь ласка, принесіть із собою картку щеплень у день вакцинації!

Zum Impftermin bringen Sie bitte das Impfbuch mit!

Заява про згоду*Einverständniserklärung***на проведення профілактичної вакцинації від вітряної віспи***zur Durchführung der Schutzimpfung gegen Windpocken (Varizellen)*

(Є також формуляри з копією, щоб була можливість передати особі, що отримала щеплення, або опікунам копію відповідно до закону про права пацієнтів.)

(Es stehen auch Formulare mit Durchschlag zur Verfügung, um den Impfungen bzw. ihren Sorgeberechtigten gemäß Patientenrechtegesetz eine Kopie mitgeben zu können.)

Прізвище особи, що отримує щеплення: _____

Name des Impflings

Дата народження: _____

geb. am

Я ознайомився(-лася) зі змістом даної пам'ятки, і мені було повідомлено про можливість отримати додаткову інформацію на консультації лікаря, який робить щеплення.

Ich habe den Inhalt des Merkblatts zur Kenntnis genommen und bin von meinem Arzt/meiner Ärztin im Gespräch ausführlich über die Impfung aufgeklärt worden.

У мене немає жодних додаткових питань

Ich habe keine weiteren Fragen

Я даю згоду на запропоновану вакцинацію від вітряної віспи.

Ich willige in die vorgeschlagene Impfung gegen Windpocken ein.

Я відмовляюся від щеплення. Підтверджую, що поінформований(-а) про наслідки відмови від неї.

Ich lehne die Impfung ab. Über mögliche Nachteile der Ablehnung dieser Impfung wurde ich informiert

Примітки: *Vermerke* _____

Місце, дата: *Ort, Datum* _____

Підпис особи, що отримує щеплення,
або опікуна

Unterschrift des Impflings bzw. des Sorgeberechtigten

Підпис лікаря

Unterschrift des Arztes/der Ärztin